

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság tevékenysége (Gondolatok hivatásunk egységéről)

DR. VINCZE ZOLTÁN ÉS DR. NIKOLICS KÁROLY

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság elnökségének ez év első félévében végzett tevékenységéről szóló beszámolóink élére a hivatásunkat érintő legfontosabb kérdések kíváncsognak. Úgy véljük, hogy ma a korábbiaktól lényegesen kedvezőbb helyzetben vagyunk hivatásunk pozitív értelemben történő megváltoztatására, átalakítására a különböző kérdésekben kialakított álláspontunk érvényesítésére. Amennyiben a jövőben érdekeinket sértő, vagy azzal ellentétes intézkedések történnek, elsősorban saját kishitőségünk, határozatlanságunk és legfőképpen megosztottságunk „eredménye” lesz.

Az elmúlt vezetőségi üléseinken, de más fórumokon is, szóban és írásban egyaránt legfontosabbnak a gyógyszerészek egységét hangoztattuk. Ez az annyira áhított egység azonban mind a mai napig nem jött létre, legalább is nem olyan mértékben, mint ahogy az kívánatos lenne. (Példák egész sora bizonyítja, hogy egységes fellépéssel sikereket érhetünk el: ötéves gyógyszerészképzés, szakgyógyszerészi képzés megújításának lehetősége stb.). Nem jött létre elsősorban azért, mert hivatásunkat, annak egyes rétegeit, csoportjait az elmúlt évtizedek alatt vélt, vagy jogos sérelmek érték és amelyeknek nyílt, őszinte feltárására soha nem került sor. Vagy ha mégis, akkor nem a legalkalmasabb fórumot választottuk. Nem lehet lényeges, sokakat érintő kérdésekről a felek mindegyikének egyidejű jelenléte nélkül tárgyalni. Ez azonkívül, hogy eredménytelen, további indulatok forrása is lehet. A demokrácia nem csupán elhatározás kérdése és nemcsak a vélemények egyoldalú hangoztatása, hanem a másik fél véleményének, álláspontjának tiszteletben tartása is. Ma, amikor számos kérdés tisztázására kell sort keríteni, tudni kell mérlegelni lényeges és — az adott időpontban — kevésbé lényeges kérdések között. Ezenkívül — a jövőnk érdekében — tudni és legfőképpen merni kell ésszerű kompromisszumokat vállalni.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a kérdések mindegyike fontos lehet, de egyszerre minden függőben lévő kérdést nem lehet megoldani. Megalapozatlan javaslatok, egymással ellentétes, a tradíciókat figyelmen kívül hagyó vélemények csak káoszhoz vezethetnek és ez senkinek sem jó. Kizárólag lépésről-lépésre haladva érhetünk el eredményt.

Hivatásunk nem túl nagy létszámú és ha ezt még tovább aprózzuk beláthatatlan következményekkel kell számolnunk.

Társaságunk vezetése vállalta, hogy a gyógyszerészeket, a gyógyszerészetet érintő kérdésekben egységesen lép fel és képvisel közösen kialakított véleményeket. A különböző időszerű kérdésekkel kapcsolatban kikérte és a jövőben is kikéri, a gyógyszerészek széles körének véleményét, amelyre alapozva alakította ki sajátját. Az utóbbi időben egyre gyakrabban kéri ki Társaságunk véleményét a különböző szervek és hivatalok. Úgy tűnt, hogy évek óta tartó erőfeszítéseinket siker koronázza.

Meghívást kaptunk az Országgyűlés Szociális és Egészségügyi, valamint Kereskedelmi Bizottságának együttes ülésére, amelynek egyik témája „a gyógyszerforgalmazás és gyógyszer-támogatás új rendszere bevezetésének kezdeti tapasztalatairól” volt. A bizottságok egyértelműen negatív álláspontja, valamint saját tapasztalataink, kollégáink véleménye alapján *Nikolics* professzor Társaságunk elnöke felajánlotta az MGYT segítségét — immáron sokadszor. A két bizottság a Magyar Gyógyszerészeti Társaságot új koncepció kidolgozására kérte fel ez év június 30-i határidővel. (A határidő időközben módosult 1989. augusztus 30-ra).

A megalapozott új koncepció kidolgozására javaslatokat kértünk Társaságunk különböző szervezeteitől, a gyógyszer-támogatási központoktól, valamint hivatásunk ismert és elismert szakembereitől. A beérkezett javaslatokat egységes egészé alakítva eljuttatjuk azokat a javaslatot tévő szervezeteknek, valamint valamennyi gyógyszer-támogatási központnak azzal a kéréssel, hogy a koncepciót minél szélesebb körben vitassa meg. Ezt követően küldjük meg javaslatainkat az említett két parlamenti bizottság elnökének.

A hivatkozott parlamenti bizottsági ülés (amelyről lapunkban részletesen beszámoltunk) következménye volt, hogy meghívást kaptunk *dr. Csehák Judit* szociális és egészségügyi minisztertől, hogy fejtsük ki ezzel kapcsolatos véleményünket. Elmondtuk, hogy ebből a gazdaság-, szociál-, és szakmapolitikai kérdéseket, a beteget, gyógyszerészt, orvost egyaránt érintő kérdéscsoportból mi elsősorban a gyógyszerészek érdekeit és a szakmapolitikai kérdéseket kívánjuk érinteni, magától érthetődően a beteg érdekében is. Amennyiben kialakított álláspontunk más, pl. szociálpolitikai vonatkozásokat is érint, ennek megoldását szükségesnek, de nem a mi feladatunknak tekintjük. A célunk az, hogy olyan javaslatot dolgozzunk ki, amely ugyan bizonyos kompromisszumokra (elsősorban a Társadalombiztosítási Főigazgatósággal) hajlandó, de alapvetően a gyógyszerészek és a beteg érdekeit képviselő megoldásokat tartalmaz.

A miniszterasszonnyal folytatott — és általunk eredményesnek ítélt — megbeszélést követően nem sokkal „Nyílt levelet” címeztek néhányan a miniszterasszonnyhoz, amelynek sem stílusával, sem tartalmával nem értünk egyet. Elsősorban azért, mert a levélben említett követelésekre még nem érkezett el az idő. Arra azonban jó volt, hogy a minisztérium legfőbb vezetését magunk ellen hangoljuk és nyilvánvalóvá tegyük, hogy nem tudja a jobb kéz mit csinál a bal.

Társaságunk véleményét kikérték „az egészségügyi, szociális és gyógyszerellátó vállalkozásokról” szóló Mi-

nisztertanácsi, valamint „az orvosi, a gyógyszerészi és az egyéb egészségügyi és szociális tevékenység gyakorlásáról” szóló egészségügyi miniszteri rendelettervezetről.

Írásos véleményünkkel egyidejűleg *Nikolics* elnök és *Vincze* főtítkár látogatást tett *dr. Kökény Mihály* szociális és egészségügyi miniszterhelyettesnél, ahol számos kérdésben sikerült megegyezésre jutnunk. A beszélgetés során ismételten lehetőségünk nyílt a szakgyógyszerész-képesítéssel kapcsolatos rendelettervezet újbóli véleményezésére is.

Néhány nappal később közlemény jelenik meg a Magyar Nemzetben, miszerint a fővárosi gyógyszerészek (a Magyar Gyógyszerészeti Társaság Fővárosi Szervezete kezdeményezésére) nem tartják időszerűnek és a jelenlegi feltételek mellett megvalósíthatónak a magángyógyszertárakkal kapcsolatban leírtakat. A levélben foglaltak realizálásához úgy véljük nem sok kétség fér, mint ahogy e testületi vélemény megfogalmazásához és közlésének jogosságához sem, de az újabb — az egyeztetés hiányából adódó — félreértés a minisztériumban a gyógyszereszekkel szembeni teljes értetlenséghez vezetett.

A Magyar Gyógyszerészeti Társaságot, mint társadalmi szervezetet ma már minden fórum elfogadta tárgyalópartnerének. Olyan partnernek, amely a hivatásunkat érintő kérdésekben a gyógyszerészek széles körének véleményére támaszkodva alakít ki reális javaslatokat, véleményeket és ezzel képviseli a gyógyszerészek érdekeit. A többségi vélemény mellett természetesen mód és lehetőség van attól eltérőek hangoztatására is, de a tárgyalópartnereknél nem ésszerű kétséget hagyni affelől, hogy ki képviseli hivatásunkat.

I. Szervezeti és szervezési kérdések

Társaságunk elnöksége ez év első felében 5 alkalommal ülésezett, amelyek közül egyre Szegeden került sor. Tovább folytattuk azt a gyakorlatot, hogy elnökségi üléseinken meghallgatjuk valamelyik szakosztály, szervezet vagy bizottság munkájáról szóló beszámolóját. A januári elnökségi ülésen az Ifjúsági Bizottság, a februárban az Ipari Szervezet, végül a júniusban a Csongrád megyei szervezet munkájáról, tevékenységéről, gondjairól és terveiről szóló beszámolóokra került sor. Ugyanakkor elnökségünk is tájékoztatást adott tevékenységéről és soron következő terveiről.

Az elnökség a beszámolókat elfogadta és jegyzőkönyvi dicséretben részesítette az Ipari és Csongrád megyei Szervezetet, valamint az Ifjúsági Bizottságot kiemelkedő munkájuk elismeréseképpen. Az elnökség előzetesen jóváhagyta és az ez évi Közgyűlésnek javasolja az Ifjúsági Bizottság Szervezetté való átalakítását.

Kempler dr. elvesztésével megüresedett a „Gyógyszerészi Kódex”, valamint a „Gyógyszerészi Évkönyv” felelős szerkesztői státusa. Az elnökség döntése értelmében a folyamatban lévő ügyek intézését *Vincze dr.*-ra bízta.

Elnökségünk találkozó szervezett a gyógyszertári központok igazgatóival, amelyen időszerű kérdéseket tárgyaltak. Az elnökség több alkalommal tárgyalta a szerveződő Gyógyszerészi Kamara ügyét is.

Elsősorban az Ipari és a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet részéről érte bírálat az MGYT MOTESZ tagságát. Javasolták a kapcsolat megszüntetését és a

Társaság önállóvá válását. Ebben a kérdésben a Közgyűlésnek kell majd kimondani a végső szót. A MOTESZ júniusi közgyűlésén már Társaságok részéről is sok bírálat érte a MOTESZ-t. A szervezet — mint ahogy arról *dr. Farsang Csaba* a MOTESZ főtítkára tájékoztatta a jelenlévő küldötteket — hajlandó a megújulásra és az egyes tag egyesületek igényeinek szélesebb palettán való kielégítésére. Felettes, irányító, ellenőrző testület helyett szolgáltató szervvé kíván alakulni.

Számunkra jelenleg a nemzetközi tagságokból adódó deviza fizetési kötelezettségek terén jelent komoly segítséget a MOTESZ-hez tartozás.

A MOTESZ Közgyűlésen *Vincze Zoltán* Társaságunk főtítkára hozzászólásában mondta el a Magyar Gyógyszerészeti Társaság szempontjából — a MOTESZT érintő — pozitív és negatív véleményét.

II. Nemzetközi kapcsolatok

A Nemzetközi Gyógyszerész Szövetség (FIP) ez évi Kongresszusát Münchenben rendezte. Az előző évekhez hasonlóan ez alkalommal is kapunk — a részvételi díj elengedésével — támogatást. Megállapodásunk értelmében minden magyar befizetett résztvevő után további egy fő vehet részt — részvételi díj befizetése nélkül — teljes jogú résztvevőként a Kongresszuson.

A müncheni FIP Kongresszusra Társaságunk — *Lipták dr.* aktív közreműködésével — turista utat szervezett.

A Nemzetközi Gyógyszerészhallgatók Szövetségének ez ideig 4 hivatalos tagja volt. Az elmúlt évben kezdeményeztük a teljes körű tagság megvalósítását, amely ez évben sikerült is. A „full member” tagsághoz a Szociális és Egészségügyi Minisztérium hozzájárult, a szükséges tagdíj befizetését a MOTESZ vállalta.

A tagfelvétellel járó további teendők bonyolítására elnökségünk az Ifjúsági Bizottságot kérte fel.

Az NDK Gyógyszerészeti Társaságának ez évi Kongresszusán 15 fős magyar delegáció vett részt. A Kongresszuson *dr. Nikolics Károlyt* az NDK Gyógyszerészeti Társasága tiszteletbeli tagjává választották.

Elnökségünk fogadta a hazánkba látogató Észti Gyógyszerészeti Társaság 3 fős delegációját, akikkel egyébként a Somogy megyei szervezetünknek kialakult kapcsolata van. A megbeszélésen szóba került egy jövőben megkötendő Észti—Magyar gyógyszerészi együttműködési megállapodás lehetősége is.

Fogadtuk a Budapestre látogató Ausztrál Gyógyszerészeti Társaság alelnökét *Brian J. Lowrie* urat, aki jelentős érdemeket szerzett az elmúlt évi Sydneyben rendezett FIP Kongresszus szervezésében.

Ez évben Prágában, Brnóban rendeznek Gyógynővény szimpóziumot, valamint Wrocławban a Lengyel Gyógyszerészeti Társaság Kongresszusát. Mindhárom rendezvényen képviseltetjük magunkat. Meghívást kaptunk, továbbá a Román Gyógyszerészeti Társaság Bukarestben rendezendő Kongresszusára is.

III. Rendezvények 1989. első fél évében

1. VII. Kórházi Gyógyszerészeti Szimpózium, Siófok, ápr. 12—15.

2. XXI. Gyógyszeranalitikai Kollokvium, Pécs, ápr. 23—25.

3. XXIV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny, Szombathely, máj. 15–18.

(A rendezvényekről lapunk más helyén adunk részletes ismertetést).

IV. Társaságunk egyéb hírei

Az ez évben kiadott Schulek-émlékérmet *dr. Simonyi István* nak ítélte a Gyógyszeranalitikai Szakosztály.

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet Dávid-émlékérmével *dr. Kis Jánost* és *Achim Baumgartel dr-t* (NDK-Cottbus) tüntették ki.

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karával közösen rendeztük meg *Mozsonyi* professzor születésének 100 éves jubileumán a *Mozsonyi-émlékülést*.

Érkezett: 1989. VI. 27.

(*Semmelweis Orvostudományi Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet és Magyar Gyógyszerészeti Társaság 1092 Budapest, Hógyes E. u. 7.*)

MEGJELENT AZ ORVOSTUDOMÁNY

Az orvosok által jól ismert, de nehezen hozzáférhető, fordítási és adaptálási gondokat is jelentő *Scientific American Medicina* magyar kiadása *Orvos Tudomány* címmel megjelent. A szakértő fordítógárda nemcsak magyarítja az eredeti kiadványt, hanem a hazai használatra fogalmazza át a szöveget, hiszen a körülményeink sok mindenben eltérnek az amerikaiétól; mások a gyógyszernevek, esetleg mások az elfogadott eljárások is. Ez a referenciakönyv egy törzsanyagból áll, amely két kapcsos dossziében összefűzve, mintegy 2500 oldalt tartalmaz, különálló lapokon, a következő fejezetekkel:

1. Szív- és érrendszeri betegségek;
2. Bőrgyógyászat;
3. Endokrinológia;
4. Gasztroenterológia;
5. Hematológia;
6. Immunológia;
7. Fertőző betegségek;
8. Interdiszciplináris orvostudomány
9. Anyagcsere-betegségek;
10. Urológia;
11. Neurológia;
12. Pszichiátria;
14. A légzőrendszer betegségei;
15. Reumatológia.

Ennek az alapkönyvnek az első kötete 1989. negyedik negyedévében — a tervek szerint októberben — jelenik meg; a második kötet további negyedéven belül, majd ezt követően negyedévenként adják ki a pótlásokat, vagyis átszerkesztett és újraírt formában megkapják az előfizetők mindazokat a fejezeteket, amelyeknek a korábbi változatát elavulttá tette a fejlődés. A kötetekhez új tartalommutató index is készül. Ezenfelül — szintén negyedévenként — postázák az elmúlt időszak újdonságait összefoglaló füzetet és a hozzá tartozó szakirodalom-jegyzéket.

Ma, amikor az orvostudományban is dinamikus fejlődésnek lehetünk a tanúi, s a szakkönyvek egy része már a megjelenésekor elavultnak vehető, a szakirodalom folyamatos áttekintése pedig meghaladja a legtöbb érdeklődő lehetőségeit, valóban hiányt pótol ez a kiadvány, amely elsősorban a belgyógyászatban és szorosan kapcsolódó szakterületeken dolgozó orvosokat segíti. Ez tehát olyan kézikönyv, amely mindig napra készen tartalmazza a gyógyításhoz, kutatáshoz és továbbképzéshez szükséges ismereteket, hiszen anyaga folyamatosan megújul. Erénye a kiadványnak a sok színes ábra is, amelyek az amerikai magazin lapjain megszokott színvonalon készülnek.

A kiadvány előfizetési ára 6960,— Ft; a frissítés 1990-re 4740,— Ft, amely összeg havi 395 forintos részletekben egyenlíthető ki. (A két alapkötet ára egyszerre fizetendő.) Az előfizetés a következő címre küldhető: *OrvosTudomány*, Budapest, postafiók 338—1536.

Láng Miklós